

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ

Імені адмірала Макарова

Факультет морського права

Кафедра національної безпеки та політичного аналізу

Код РПНД О73015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

«ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ»

POLITICAL AND SECURITY INSTITUTIONS OF UKRAINE"

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання українська

Робоча програма навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» є однією із нормативних дисциплін та однією із складових підготовки фахівців галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону», спеціальність 254 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека».

«16» 12 2024 року – 23 с.

Розробник: Ніколаєнко Н.О., доктор політичних наук, професор кафедри національної безпеки та політичного аналізу.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» узгоджено з гарантом освітньої програми «Внутрішньополітична безпека»

Професор, доктор політичних наук

Наталія НІКОЛАЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» розглянуто на засіданні кафедри національної безпеки та політичного аналізу

Протокол № 4 від «18» 12 2024 р.

В.о. завідувач кафедри

Наталія НІКОЛАЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» розглянуто Навчально-методичною комісією факультету морського права

Протокол № 5 від «20» 12 2024 р.

Голова

Дмитро БАРАНЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 10 від «23» 12 2024 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	5
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6. Засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування.....	11
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	11
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.....	19
10. Рекомендовані джерела інформації.....	19

ВСТУП

Анотація

Дослідження проблематики політичного аналізу та прогнозування в сфері національної безпеки виявило, що інструментарій прогнозу та аналізу є ключовим елементом в управлінні політичними процесами, прийнятті стратегічних рішень та формуванні стратегій національної безпеки. Політичний аналіз, базуючись на аналізі фактичних даних та оцінці тенденцій, виконує важливу роль у мінімізації ризиків і забезпеченні стабільного розвитку суспільства. Політичне прогнозування є важливим інструментом в сучасному управлінні національною безпекою. Значення політичного прогнозування особливо зростає у періоди політичної напруженості, криз, війн та соціально-економічних змін. В процесі вивчення курсу значна увага надається оволодінню навичками прогностичної діяльності, методиці створення прогностичних аналітичних документів у сфері національної безпеки.

Ключові слова: *сфера національної безпеки, політичне прогнозування, політичний аналіз, політичні процеси, управління, стратегічні рішення.*

Abstract

The study of the problems of political analysis and forecasting in the field of national security revealed that the toolkit of forecasting and analysis is a key element in managing political processes, making strategic decisions and forming national security strategies. Political analysis, based on the analysis of actual data and the assessment of trends, plays an important role in minimizing risks and ensuring the stable development of society. Political forecasting is an important tool in modern national security management. The value of political forecasting especially increases in periods of political tension, crises, wars and socio-economic changes. In the process of studying the course, considerable attention is paid to mastering the skills of prognostic activity, the methodology of creating prognostic analytical documents in the field of national security.

Key words: *area of national security, political forecasting, political analysis, political processes, management, strategic decisions.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристики навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» Освітня програма: «Внутрішньополітична безпека» Спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету		Семестр	
		6-й	6-й
Загальна кількість годин – 120		Лекцій	
		15 год.	12 год.
		Практичні	
	30 год.	24 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 5;	Освітній рівень: Перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		75 год.	84 год.
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: комбінована	

2. мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека», спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- **ЗК-3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

- **ФК-3.** Здатність використовувати категоріально-понятійний апарат загальної теорії національної безпеки.
- **ФК-4.** Здатність логічно мислити, аналізувати та застосовувати інструментарій теоретичної та прикладної політичної теорії у фаховій діяльності.

ФК-16. Здатність аналізувати загальну природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи базові знання нормативної та прикладної основи соціально-політичного аналізу.

ФК-17. Здатність застосовувати ключові поняття, теорії та методи до аналізу взаємодії політичних відносин політичних акторів, інститутів органів безпеки, відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ФК-19. Здатність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ФК-20. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми політичної, економічної та інформаційної безпеки.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» є дисципліни: Основи національної безпеки. Суспільно-політичні студії. Національна безпека України. Політичні та безпекові інститути України.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ» відповідно до освітньо-професійної програми «Внутрішньополітична безпека», спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» передбачає формування та розвиток у студентів результатів навчання:

- **ПР-7.** Вміти виявляти, ставити та вирішувати професійні завдання, знати основні методи наукового пошуку й вміти узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, оформлювати і презентувати результати досліджень відповідно до вимог.
- **ПР-9.** Вміти розробляти програму та алгоритм вирішення завдань національної безпеки з використанням якісних і кількісних методів та інструментарію структурно-функціонального прикладного аналізу.
- **ПР-11.** Вміти аналізувати потенційні загрози та виклики національній безпеці та синтезувати інформацію щодо розроблення та реалізації стратегії розвитку держави, регіону, галузі в безпековій сфері.
- **ПР-26.** Вміти приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах із застосуванням нових підходів та методів політичного прогнозування.
- **ПР-28.** Вміти професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці.

- **ПР-30.** Вміти здійснювати обґрунтування варіантів побудови систем моніторингу та протидії гібридним загрозам.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Політичний аналіз та прогнозування як умова забезпечення національної безпеки держави. Політичний аналіз та прогнозування, як невід'ємний елемент розробки та впровадження політики національної безпеки. Прогнозування та оцінювання державної політики національної безпеки. Прогнозування та аналіз політики національної безпеки: політичне та стратегічне. Література: [1, 2, 4, 7, 9, 10, 12, 14, 15.].

Тема 2. Основні поняття політичного аналізу та прогнозування. Передбачення та прогнозування. Соціальне та політичне прогнозування – вихідні поняття. Прийоми прогнозування та методика. Література: [1, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14].

Змістовний модуль 2

Тема 3. Прогностичні принципи та параметри прогнозу. Прогностичні принципи прогнозів. Прогностичні принципи псевдо прогнозів. Складові прогнозу. Література: [1, 4, 7, 9, 14.].

Тема 4. Типологія прогнозів. Прогнозні ефекти. Типологія прогнозів. Природознавчі, соціальні та суспільствознавчі прогнози. Поточні, короткотермінові, довготермінові, середньо термінові та над довготермінові прогнози. Пошукові, нормативні та планові прогнози. Сфери застосування політичних прогнозів (внутрішньополітична, зовнішньополітична, воєнно-політична, ідеологічна, соціальна, економічна, екологічна). Прогностичні ефекти. Література: [1, 4, 7, 9, 10, 14].

Тема 5. Інструментарій та етапи прогнозування. Джерела прогнозової інформації. Способи розробки прогнозів (анкетування або експертиза, екстраполяція та інтерполяція, моделювання). Базові поняття інструментарію. Основні етапи прогнозування (перспективна прогнозна орієнтація, побудова вихідної моделі, збір даних прогнозного фону, побудова динамічних рядів показників, оцінка достовірності та точності, створення рекомендацій, експертне обговорення). Програма дослідження. Література: [1, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 16].

Тема 6-7. Методи прогнозування. Класифікація методів прогнозування. Експертні методи прогнозування. Фактографічні методи прогнозування. Методи екстраполяції прогнозів. Методи цільового прогнозування. Метод моделювання. Метод GSP-SPACE та SWOT/TOWS-аналіз. Література: [1, 4, 5, 6, 7, 8, 14].

Змістовний модуль 3.

Тема 8. **Моделювання соціально-політичних процесів і механізму прийняття державних рішень у сфері національної безпеки.** Оптимальний підхід та оптимальні моделі у визначенні соціально-політичних процесів. Типи моделей соціальних явищ і процесів. Штучний інтелект та «івент-аналіз». Державні рішення як об'єкт політичного прогнозування. Моделювання механізму прийняття державних рішень. Література: [1, 4, 5, 6, 7, 8, 14].

Тема 9. **Стратегічний державний аналіз та прогнозування у сфері національної безпеки.** політичний аналіз та прогнозування, як професійна діяльність, знаходяться у стадії становлення та не стали невід'ємним елементом розробки та впровадження політики НБ. Прогнозування процесів суспільних модернізацій. Державно-політична стратегія соціальних перетворень. Порівняння типів і характеру державотворчих процесів. Стратегічний кількісний аналіз процесів соціально-економічного розвитку держави. Прогностичне моделювання та його методи. Верифікація та оцінювання альтернатив. Трендові моделі прогнозування. Виявлення тенденції змін. Типи динаміки змін. Екстрапольовані процеси. Лінійна екстраполяція. Логістична крива. Параболічний та гіперболічний процес. Адаптивні моделі. Метод «ковтальної середньої». Факторні моделі прогнозування, їх побудова. Метод кореляційного, дисперсійного і факторного аналізу. Феноменологічні моделі. Ефективні прийоми відбору факторів. Евристичні моделі прогнозування. Порівняльний аналіз інтенсивності використання методів. Типова імітаційна та ігрова модель. Література: [1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 16].

Тема 10. **Внутрішньополітичне прогнозування.** Внутрішня політика як об'єкт політичного аналізу та прогнозування. Споживачі та виконавці політичного аналізу та прогнозування. 2Становлення та розвиток аналітичного сегменту громадянського суспільства та його роль у прогнозуванні внутрішньополітичної ситуації. Аналітика та її роль у сфері національної безпеки. Метод GSP-SPACE та SWOT/TOWS-аналіз у дослідженнях. Література: [2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усьог о	у тому числі			усьог го	у тому числі		
		л	пр	с.р		л	пр	с.р
Змістовний модуль 1.								
Тема 1. Політичний аналіз та прогнозування як умова забезпечення національної безпеки держави	21	2	2	17	20	1	2	17
Тема 2. Основні поняття політичного аналізу та прогнозування	24	2	2	20	25	1	2	22
Разом за змістовим модулем 1	45	4	4	37	45	2	4	39
Змістовний модуль 2.								
Тема 3. Прогностичні принципи та параметри прогнозу	9	2	2	5	9	1	2	6
Тема 4. Типологія прогнозів. Прогнозні ефекти.	9	2	2	5	9	1	2	6
Тема 5. Інструментарій та етапи прогнозування.	11	2	4	5	9	1	2	6
Тема 6. Методи аналізу	8	1	2	5	9	1	2	6
Тема 7. Методи прогнозування	8	1	2	5	9	1	2	6
Разом за змістовим модулем 2	45	8	12	25	45	5	10	30
Змістовний модуль 3								
Тема 8. Моделювання соціально-політичних процесів і механізму прийняття державних рішень у сфері національної безпеки.	10	1	6	3	9	2	2	5
Тема 9. Стратегічний державний аналіз та прогнозування у сфері національної безпеки.	9	2	4	3	11	2	4	5

Тема 10. Внутрішньополітичне прогнозування.	11		4	7	10	1	4	5
Разом за змістовим модулем 3	30	3	14	13	30	5	10	15
Разом за курсом	120	15	30	75	120	12	24	84

Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Змістовний модуль 1.		
Тема 1. Політичний аналіз та прогнозування як умова забезпечення національної безпеки держави	1	2
Тема 2. Основні поняття політичного аналізу та прогнозування	1	2
Змістовний модуль 2.		
Тема 3. Прогностичні принципи та параметри прогнозу	4	2
Тема 4. Типологія прогнозів. Прогнозні ефекти.	4	2
Тема 5. Інструментарій та етапи прогнозування.	4	2
Тема 6. Методи аналізу	2	2
Тема 7. Методи прогнозування	2	2
Змістовний модуль 3.		
Тема 8. Моделювання соціально-політичних процесів і механізму прийняття державних рішень у сфері національної безпеки.	2	2
Тема 9. Стратегічний державний аналіз та прогнозування у сфері національної безпеки.	4	
Тема 10. Внутрішньополітичне прогнозування.	4	4
Всього	30	24

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання:

- Підготовка до лекційних занять – 1-2 год. / 1 лекція;
- Підготовка до практичних занять – 1-2 год. / 1 заняття;
- Підготовка презентації – 15 год. на 1 роботу;
- Написання реферату – мінімум 15 год. на 1 роботу;

- Написання есе – мінімум 15 год. на 1 роботу;
- Підготовка до підсумкової контрольної роботи – (15-30 год.) на 1 захід;
- Підготовка до модульної контрольної роботи - – (15-30 год.) на 1 захід;
- Підготовка до підсумкової атестації (залік) - (15-30 год.) на 1 захід;

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	8	12
2	Підготовка до практичних занять	15	12
3	Підготовка презентації	-	15
4	Написання реферату	22	
5	Написання есе		15
6	Підготовка до підсумкової контрольної роботи	-	15
7	Підготовка до модульної контрольної роботи	15	-
8	Підготовка до підсумкової атестації (іспит)	15	15
<i>Разом</i>		75	84

6. Методи навчання, засоби діагностики результати навчання та методи їх діагностування

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- лекція, бесіда, дискусія;
- створення презентацій (заочна форма навчання)
- написання реферату (денна форма навчання);
- написання есе (заочна форма навчання)
- виконання підсумкової контрольної роботи (для заочної форми навчання);
- виконання модульної контрольної роботи (для денної форми навчання);
- підсумковий іспит.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У

проміжних оцінках студент може набрати до 80 балів (від 60 до 100 балів у разі складання заліку). Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (участь у практичних заняттях, виконання презентацій (заочна форма навчання), написання реферату (денна форма навчання), написання есе (заочна форма навчання), написання контрольної роботи (оцінювання в формі тесту та теоретичних питань для заочної форми), підсумкова модульна контрольна робота в кінці семестру (оцінювання в формі тесту та теоретичних питань для денної форми навчання). Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок –20 балів. Право здавати заключний іспит дається студенту, який на урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заключного іспиту.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
2	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
0	Студент не дає відповіді.
Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: денна форма навчання 30 балів (10 тем по 3 бали)	

Відповіді на	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)

практичних заняттях	
3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 30 балів (10 занять по 3 бали)</i>	

Виконання презентації	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
15-20	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог, що висуваються.
11-15	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями.
6-10	Ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість
1-5	Ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 20 балів</i>	

Написання реферату	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
19-20	Доповідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.

16-18	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання.
13-15	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.
10-12	Студент невпорядковано викладає основні матеріали дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання, робить спроби аргументувати положення роботи
7-9	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, робить спроби аргументувати положення роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені запитання.
4-6	Студент демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено і чітко відповісти на додаткові запитання та належно обґрунтувати положення роботи.
1-3	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження неспроможний дати відповіді на запитання, чітко висловити свою позицію.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: денна форма навчання 20 балів</i>	

Написання есе	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
9-10	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
7-8	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна логічна: допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
4-6	Завдання виконано частково правильно, відповідь містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1-3	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтовано
0	Студент не надав роботи
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 10 балів</i>	

Модульна контрольна робота (для денної форми навчання) проводиться у формі тестування та відповідей на 2 теоретичні запитання.

Модульна контрольна робота (відповідь на теоретичні запитання)	Критерії оцінювання (денна форма навчання)
17-20	Завдання виконано правильно, відповідь на теоретичні запитання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки.
14-16	Завдання виконано правильно, відповідь на теоретичні запитання повна, логічна, допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
9-13	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
5-8	Завдання виконано частково правильно, відповідь на теоретичні запитання містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1-4	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, теоретичні відповіді не обґрунтовано.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: денна форма навчання 20 балів</i>	

Контроль у формі тестування (для денної форми навчання)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 10 балів</i>										

Підсумкова контрольна робота (для заочної форми навчання) проводиться у формі тестування та відповідей на 3 теоретичні запитання.

Підсумкова контрольна робота (відповідь на теоретичні запитання)	Критерії оцінювання (заочна форма навчання)
9-10	Завдання виконано правильно, відповідь на теоретичні запитання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію.

	узагальнення, містить аргументовані висновки.
7-8	Завдання виконано правильно, відповідь на теоретичні запитання повна, логічна, допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
5-6	Завдання виконано в цілому правильно, відповідь достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки й неточності у викладенні матеріалу.
3-4	Завдання виконано частково правильно, відповідь на теоретичні запитання містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1-2	Завдання має значну кількість суттєвих помилок, теоретичні відповіді не обґрунтовано
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 10 балів</i>	

Контроль у формі тестування (для заочної форми навчання)

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна форма навчання 10 балів</i>										

Іспит проводиться у комбінованій формі (письмові відповіді та усний захист) для заочної та денної форми навчання. До залікового білету входить два питання. Кожне питання оцінюється у 10 балів. Максимально за залік студент може отримати 2х10 балів=20 балів.

Іспит	Критерії оцінювання (заочна та денна форма навчання)
16-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовує при цьому додаткову літературу.
11-15	Володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи тільки обов'язкову літературу.
6-10	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його зміст без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі

	суттєві неточності.
1-5	Частково володіє навчальним матеріалом. допускає при цьому суттєві помилки. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми: заочна та денна форма навчання 20 балів</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	10x3=30 балів	10x3=30 балів
Виконання презентації	_____	1x20=20 балів
Написання реферату	1x20=20 балів	_____
Написання есе	_____	1x10=10 балів
Написання підсумкової контрольної роботи	_____	1x20=20 балів
Написання модульної контрольної роботи	1x30=30 балів	_____
Іспит	20	20
Всього	100 балів	100лів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	
	T2	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	

ЗМ 2	T3	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	
	T4	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	
	T5	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	
	T6	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x13=13
	T7	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x13=13
				Написання есе	1x10=10
ЗМ 3	T8	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	
	T9	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	1x13=13
				Виконання презентації	1x20=20
	T10	Відповідь на практичному занятті	1x3=3	Відповідь на практичному занятті	

		захист реферату	1x14=20		
Написання підсумкової контрольної роботи				Написання підсумкової контрольної роботи	1x20=20
Написання модульної контрольної роботи	Написання модульної контрольної роботи		1x30=30		
Підсумковий контроль (іспит)	Іспит		20	Іспит	20
Разом			100		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

1. Наповненість групи в месенджері «Viber», «Telegram» для дистанційного навчання електронним варіантом лекцій та навчальними посібниками з відповідної дисципліни.

2. Наочні засоби: офіційний веб-сайт Верховної Ради України, Національної поліції, прокуратури та інших органів державної влади, а також слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. К.: Генеза. 2006. 400с.
2. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Київ: Нац. ін-т стратегічних досліджень (НІСД). 2010. 285 с.
3. Горбулін В. П., Литвиненко О. В. Національна безпека: український вимір. Київ: ПП «Інтертехнологія», 2008. 104 с.
4. Лепський М.А. Якісні методи соціального прогнозування: методологія, методика, практика: підручник /М.А.Лепський. 2-е видання, доп. За загальною редакцією Лепський М. А. Запоріжжя: КСК-Альянс. 2022. 440 с.
5. Лепська Н., Лепський М. «Метод прогнозування за аналогією». # GS Геополітичні студії. Робоча книга. Запоріжжя : КСК-Альянс. 2017. 62 с.
6. Лепська Н., Лепський М. Метод GSP-SPACE та SWOT/TOWS-аналіз у геополітичних дослідженнях. # GS Геополітичні студії. Робоча книга Запоріжжя : КСК-Альянс. 2018. 95 с.
7. Основи стратегічного прогнозування політичних ситуацій та процесів : навч. посіб. за ред. В. І. Воловик, М. А. Лепський, Е. А. Гутнін, І. О. Кудінов та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 464 с.

- 8.Резнікова О. О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища : монографія. Київ : НІСД, 2022. 532 с.
- 9.Стратегічне прогнозування політичних ситуацій та процесів: монографія. за заг. ред. М.А.Лепського. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 428с.
- 10.Стратегічне управління та державне реагування на загрози національній безпеці у сфері безпеки державного кордону : монографія : Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського, Центр воєнно-стратег. дослідж. Київ : ВиданняУніверситету, 2021. 232 с.

Додаткова:

11. Баронін А.С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: Курс лекцій. К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. 128 с.
- 12.Валевський О.Л. Теорія і практика політичного аналізу: навч. посіб. К.: Міленіум, 2003. 227 с.
13. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. Посіб. К.: Університет «Україна», 2014. - 417 с.
- 14.Горбатенко В.П., Бутовська І.О. Політичне прогнозування: навч. посібник. К.: МАУП, 2005. – 152 с.
- 15.Дерев'янко С. М., Матвієнків С. М. Політичне прогнозування: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2022. 146 с.
16. Коваленко А.О. Політичний аналіз, прогнозування. К.: Науковий світ, 2002. – 201 с.
- 17.Методологія стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та національній стабільності : монографія; за заг. ред. Л. М. Шипілової. К. : НАДУ, 2018. 232 с.
- 18.Гребенюк М. В. Основи стратегічних комунікацій за стандартами НАТО : навч. посіб. К., 2017. 180 с.
19. Романов В., Рудік О., Брус Т. Вступ до аналізу державної політики: навч. посібник. К., 2001.
- 20.Цевельов О. Російсько-Українська війна: холодна весна 2022 : монографія : НУОУ, 2022. 104 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

https://www.president.gov.ua/	Сайт Президента України
https://www.rnbo.gov.ua/	Сайт Ради національної безпеки і оборони України - координаційний орган з питань національної безпеки і оборони при Президентові України.
https://www.kmu.gov.ua/	Сайт Кабінету міністрів України
https://ssu.gov.ua/	Сайт Служби безпеки України
https://mod.gov.ua/	Сайт Міністерства оборони України

https://szru.gov.ua/history/stories	Сайт Служби зовнішньої розвідки України.
https://mvs.gov.ua/struktura/team	Сайт Міністерства внутрішніх справ України
https://www.nasbu.edu.ua/	Сайт Національної академії СБУ. Академія забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації співробітників Служби безпеки України.
https://nuou.org.ua/	Сайт Національного університету оборони України
https://www.vstup-nasv.info/	Сайт Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
https://mil.knu.ua/ua/	Сайт Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – ВІКНУ) є сучасним міжвідомчим, багатoproфільним, інтегрованим військовим навчальним підрозділом провідного вищого навчального закладу України, що здійснює підготовку професіоналів з повною вищою освітою для Збройних Сил України та інших силових структур сектору безпеки і оборони України: Служби безпеки України, Державної служби України з питань надзвичайних ситуацій, Державної прикордонної служби України, Служби зовнішньої розвідки України, Національної гвардії України, Державної спеціальної служби транспорту.
https://niss.gov.ua/	Сайт Національного інституту стратегічних досліджень, який є базовою науково-дослідною установою науково-аналітичного супроводження діяльності Президента України та Ради національної безпеки і оборони України, консультативно-дорадчим органом при

	Президентів України.
https://razumkov.org.ua/vydanni-a/zhurnal-natsionalna-bezpeka-i-oborona	Сайт журналу «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА і ОБОРОНА», Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова
https://security-journal.nasbu.edu.ua/index.php/nbpe	Сайт журналу «Національна безпека: право та економіка»
http://nio.nuou.org.ua/index	Сайт журналу "Наука і оборона" включений до категорії "Б" наукових фахових видань України Спеціальності, за якими видання публікує наукові праці: 253 – Військове управління (за видами збройних сил) 254 – Забезпечення військ (сил) 255 – озброєння та військова техніка 256 – Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
http://viv.nuou.org.ua/	Сайт <u>Воєнно-історичного вісника</u>
http://www.ucipr.kiev.ua	На сайті українського незалежного центру політичних досліджень - електронний журнал "Пріоритети", публікації статей, круглі столи, фокус-групи, конференції, семінари, моніторинги.
http://www.lsej.org.ua/	Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання, засноване юридичним факультетом <u>Запорізького національного університету</u>
https://sas.ztu.edu.ua/about	Сайт електронного журналу «Society and Security» заснований у жовтні 2023 року та видається Державним університетом «Житомирська політехніка». Журнал публікує наукові статті.

	присвячені проблемним питанням забезпечення безпеки суспільних відносин.
http://politicon.iatp.org.ua/	Веб-сайт діє за підтримки Програми розширення доступу та навчання в Інтернет (IATP). Internet Access and Training Program (IATP) - це проект Бюро в справах освіти та культури (ЕСА) Держдепартаменту США, який адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). На сторінках сайту можна знайти: результати наукових та прикладних досліджень (статті, роздуми); книжкове ревію (розміщені повнотекстові монографії); оригінальні матеріали з іноземних журналів (<u>Abroad publications-English version</u>); періодика (посилання на журнали, які містять статті з соціально-політичної і політико-психологічної тематики); довідкова інформація; навчальні програми з політичної та соціальної психології, тренінги.
http://www.politics.lviv.ua/	Сайт містить наукову інформацію з досягнень в політологічній галузі.
http://journals.vnu.lviv.ua/index.php/asv/homepage	Сайт наукового журналу «Acta Securitate Volynienses», в якому публікуються результати теоретичних, наукових, прикладних та науково-експериментальних досліджень вітчизняних та закордонних фахівців з актуальних питань національної безпеки.
https://www.inter-nauka.com/magazine/public-administration/	Сайт журналу «Публічне адміністрування та національна безпека» Public Administration and National Security
https://journals.urau.ua/index.php/about	Сайт журналу «Інформаційна безпека людини суспільства, держави».

	присвячені проблемним питанням забезпечення безпеки суспільних відносин.
http://politicon.iatp.org.ua/	Веб-сайт діє за підтримки Програми розширення доступу та навчань в Інтернет (IATP). Internet Access and Training Program (IATP) - це проект Бюро в справах освіти та культури (ЕСА) Держдепартаменту США, який адмініструється Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX). На сторінках сайту можна знайти: результати наукових та прикладних досліджень (статті, роздуми); книжкове ревію (розміщені повнотекстові монографії); оригінальні матеріали з іноземних журналів (<u>Abroad publications-English version</u>); періодика (посилання на журнали, які містять статті з соціально-політичної і політико-психологічної тематики); довідкова інформація; навчальні програми з політичної та соціальної психології, тренінги.
http://www.politics.lviv.ua/	Сайт містить наукову інформацію з досягнень в політологічній галузі.
http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/asv/homepage	Сайт наукового журналу «Acta Securitatae Volynienses», в якому публікуються результати теоретичних, наукових, прикладних та науково-експериментальних досліджень вітчизняних та закордонних фахівців з актуальних питань національної безпеки.
https://www.inter-nauka.com/magazine/public-administration/	Сайт журналу «Публічне адміністрування та національна безпека» Public Administration and National Security
https://journals.uran.ua/isps/about	Сайт журналу «Інформаційна безпека людини, суспільства, держави».

Розробник програми

Наталія НІКОЛАЄНКО